

Beogradsko Novine

Br. 130.

BEOGRAD, četvrtak 16. maja 1918.

Izlaže: dnevno u Jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajevinama zapoznajućim od e. i kr. četa po cijeni od . . . 10 helera
U manjim . . . . . 12 helera

Mjeseca preplata:

U Beogradu i u krajevinama zapoznajućim od e. i kr. četa za bojnicu i stupac počasni . . . 250
U Beogradu se dostavom u kuću U manjim 250
U inostranstvu 400

Jedinstvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje preplate Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihaila ul. broj 38. Telefon broj 245.

Oglas po cijeniku.

RATNI IZVJESTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 15. maja.

U oblasti Monte Corvo ponovo su se razvile male mjesne borbe, u toku kojih su se talijani održali u jednom od gnezda naših poliskih straža.

Načelnik glavnog stožera.

Dogadjaj na moru.

Pred pristaništem Pulja potopljen je jedan talijanski motorski brod.

C. i k. zapovjedništvo mornarice.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva

Kb. Berlin, 15. maja.

Zapadno bojište:

Sjeverno od Kemmela imala su punog uspjeha mjesna napadna predveća, privredno je 150 zarobljenika. Naš napad pogodio je čete, koje su se nalazile u smjenjivanju, i naloj je Francuzima velike gubitke. Topnička borba ostala je u oblasti Kemmela polačana. Jutros su se tamo u vezi s francuskim napadima razvile nove pješačke borbe.

Između Lyse i kanala La Bassée, na Scarpi i kod Bucjuoy-a bilo je neprijateljsko topništvo, naročito noću, vrlo živahno.

Između Acre i Somme prodrli smo kratkim zamahom na drumu Bray-Corbie u engleske linije i održali smo zadobijeno zemljiste protiv dva puta ponovljenog jakog neprijateljskog protivnapada.

Radi potpore pješadije trajala je živahna djelatnost kod Villers-Bretonneuxa. Obostrano Luce i Avre više puta je oživjela vatrena borba. Na zapadnoj obali Avre neprijatelj je napao naše linije kod Castela. On je odbijen, pretrpivši teške gubitke. U pojedinim odsjećima izvidjačke borbe.

Naši letači su juče oborili pet neprijateljskih izvidjačkih balona. Na borbenim frontovima vrlo živahna noćna letačka djelatnost. Obasipali smo obilato s bombama Calais, Dünkirchen i druga neprijateljska pozadna municipalna logorišta i željeznička postrojenja.

Na drugim bojištima ničeg novog.

Prvi zapovjednik glavnog stana dr. Ludendorff.

PODLISTAK

Međentje Stanišić:

Zrta.

Doktor Žarko važio je kao iskusni lekar ne samo u svome gradu i okružju već i dalje. U dugom nizu godina teatarske prakse, studirajući i lečeći raznovrsne bolesti, bio se oposobio toliko, da se punim pravom mogao titulati „specijalistom za sve bolesti.“

Što je medicinske studije uspešno završio, ima da zahvali samo svojoj energiji i istrajanosti. Bio je prilidom obdarjen za knjigu, ali materijalna sredstva njegove porodice ukazivala su mu da se uputi na drugi poziv u životu.

Ti moraš poći za onim, što ti izaziva želu; sve prepona moraš pregažiti, da bi postigao uspici i krunisao godine mučnih naprezažanja životom zadovoljstva i koristi i sebi i drugima!

Tako mu je diktovao neprestano neki umutrašnji tajanstveni glas. Sve dvoumice u momentima materijalnih neprilika isčezavale su čim bi taj glas u njemu progovorio. Udvjetom sna-gom nastavljao bi da krči od prepona stazu života, dok, najzad, nije uspeo da stigne na metu — da stekne pravo na lekarsku praksu.

Sa studija vratio se u svoje rodno mesto, da iz njega stečenim znanjem koristi gradu i okolini. Ali se u početku prakse retko ko njemu obraćao za pomoć.

— Kuda? Kod doktoriča? Bože moj, vi padate u zabludu što ostavljate staroga Popovića! Taj je tek sad došao iz škole, on je nezreo.

Učvršćenje austro-ugarsko-njemačkog saveza. Demobilizacija u Rumunjskoj. Veliki uspjesi jedne podmornice.

Turski saveznik.

Još u balkanskom ratu opovrgnuta je ona zakutna mudrost o „bolesnom čovjeku“. Što vlada na cijelom Balkanskom poluostrvu. Novi režim donio je takitom podnudišavanja na istok moderan duh, moderno mišljenje i nacionalno osjećanje. Za cijl ih doveo je odbor mladoturske stranke nacionalistički pravac do odlučnog uspjeha. Sklapanje svih turskih naroda u jednu „osmansku narodnost“ upravo je na najboljem putu da iz političkog sna budućnosti postane potpuna stvarnost. Na čelu ovog pokrće a stope ljudi, čiji talent za upravljanje nisu dobili rodjenjem, nego su ga naučili svojom prirodnom darovitošću. To su ljudi kao Talaat-paša, svemirski ministar unutrašnjih poslova, Enver-paša i Džemal paša, ministri rata i mornarice, Halil-bey, ministar pravde, — svi oni poznaju zapad, monarhiju, središnje vlasti, i upoznali su zarana potrebu saveza sa središnjim vlastima.

Naravno, uspješno sudjelovanje Turske u velikom ratu bilo je veoma povoljno za nacionalistički pravac. Uklanjanje političkih kapitulacija moralno je poslužiti kao sjajan dokaz za tačnost nacionalističkog tvrdjenja o mogućnosti bolje budućnosti. A pobednički otpor na Dardanelima, to herojsko djelo, koje je skoro usamljeno među glavnim dogadjajima ratne sadašnjosti, ne samo da je sve Turke ispunilo patriotskim ponosom, nego je i neprijateljima dalo dokaza, da mišljenje o „bolesnom čovjeku“ na Balkanu nije ništa drugo, nego bajka, što je izgubila svu svoju vrljinost. Ne sjećamo se na poslednjem mjestu snage turske vojske, kad je trebalo izdržati na istoku pred brojno moćnjim ruskim neprijateljem. Isto tako, kad su turski korpusi, boreći se rame uz rame sa austro-ugarskim trupama, zapečatili savez skupom čovječjom krvlju. Danas bijesni divlji boj na istoku Jordana. Englezi jurišaju protiv položaja, koji kod mostobrana nedaleko Jerihona čini čvrst bedem na ovom južnom frontu. Austro-ugarska artiljerija bori se takođe u ovom boju. A savezniku sa Dunava važi ovaj boj za Palestinu baš isto toliko, kao odbrana tirolskih brda. „Strassburg-Trst“ — da nastavimo uporedjenje iz Czerninovih usta — „Trst-Damask i sva zemlja, koja prilazi Turcima u Maloj Aziji“.

Na Kavkazu je Turska pomakla svoje straže sve do granica nekadašnje ruske države, te je osvojila sva ona mesta, koja su prije bila pod russkim gospodstvom. Persija i krimski Tatari pozdravljaju sa radošću ojačanje turske moći. Ako svi znaci ne varaju, osnovači krimski Tatari slobod-

nu muslimansku republiku pod vrhovnim turskim gospodstvom. Turska privreda ide na susret novoj budućnosti. Moderan trgovacki duh i velika preduzimljivost teže, da bogate ekonomski sirovine, što se nalaze u zemlji, kao i bogatstvo zemlje, tačno organizuju i koriste se njima. Zatim će se dići i usavršiti onaj za danas još primitivni trgovacki saobraćaj. Velikim zadovoljstvom prete središnje vlasti dizanje tek otpočete turske privrede, a njena budućnost je kalkulacija njenog nacionalno-ekonomskog promišljanja.

Turski nacionaliste su u svoje vrijeme radosno pozdravili savez sa središnjim vlastima. Danas ne sumnja više ni jedan Turčin u potrebu ove zajednice, a prije svega žele nacionaliste, u čijim se rukama i nalazi upravna vlast, da ovaj savez i dalje traje i da se pretvori u kulturni savez, od koga se može očekivati veliko dobro za budućnost Turske. Jer srednja Evropa i istok postali su nerazdvojna cjelina ne samo u političkim pitanjima, nego su već i otprije bili u kulturnom pravcu i obzoru kompleks ideja, sa jednim ciljem i jednom budućnošću. Rat će proći i moraće izmiriti cijeli svijet, ali prijateljstvo, koje je taj rat stvorio među središnjim vlastima i Turskom, a u trenutku nevolje na bojištima i krvljui zapečatio, — to prijateljstvo će ostati za sva vremena, možda kao najvažnija i najdragocjenija dobit ovoga rata.

Sa Balkana

Bugarska štampa o miru sa Rumunjskom.

„Narodni Pravac“ piše: Pobjednički mir, potpisani u Bugureštu, sjajan je dokaz moći i snage četvornog saveza. On je satisfakcija za Bugarsku. Bugarsko javno mišljenje je više, nego zadovoljno. Potpisivanjem bugurešanskog mira vraća se Bugarskoj Dobrudži, a prije svega onaj dio, koji nam je otela Rumunjska 1913. g. Novi mir uspostavlja prijateljske odnose između saveznika i Rumunjske. Koliko mi Bugari cijenimo prijateljske susjedne odnose sa Rumunjskom, vidlj se iz činjenice, što se po zadovoljenju Bugarske u dobručkom pitanju može preko Dunava graditi most. Ovaj će u budućnosti omogućiti i Rumunjskoj i Bugarskoj, da razviju takve odnose, koji će poslužiti obostranim životnim interesima. Kako naši saveznici, tako ćemo i mi svu pažnju na to skrenuti da dodje do kraja rata sa ostalim neprijateljima. Mir sa Rumunjskom pridonosi mnogo za brzo rješavanje ovog našeg glavnog zadatka.“

Doktor Žarko saslušao je kao i obično prijavu njenu za posetu, misleći da će pred sobom ugledati običnu pacijentkinju. Bio je za radnim stolom, ledjima okrenutim ulazu koji je spajao češkaonicu i njegov radni kabinet. Šušanj njez atalazne haljine opomenuo ga je da ona ulazi, pa se po navicu okrenuo da je dočeka, ali ga njena otvorenost prenu i primora da se većom pažljivošću posveti njenom ulasku. Dok mu je ona elastičnim hodom prilazila, digao se on od stolice i, nekako prijatno iznenadjen njenom lepotom pojavom od glave do pete, trudio se da upotrije sva moguća sredstva predusretljivosti.

Dama je primetila, da je doktora obuzela trenutna zabuna, te zato poče odmah posle prvog običnog pozdrava:

— Gospodinu doktoru, biće verovatno nepojmljiv cilj moje posete, te je trenutno obuzet pitanjem: kakva me je okolnost dovela ovamo?

Zatim, pošto joj je on ponudio da sedne na jednu fotelju prekoputa od njegovog stola, produži:

— Na ovo pitanje odgovorice ubrzo pošto vas prethodno upoznam o mojoj ličnosti. Od pre nepun mesec dana ja se sa mojom bratom nalazim u vašem gradu, koji mi je iz klimatskih povoljnih uslova po bratovljevo zdravlje preporučen. Ali, gospodine doktore, ja sam veoma nesrećna, i to baš u ovim momentima, jer sam došla do jedne žalosne konstatacije.

Pri izgovoru poslednje rečenice dama bolno zajeca, izvadi brzo maravicu iz tašne i prineše je licu, da nje uguši potok suza, koji je navirao iz njenih kao more plavih očiju.

„Kambana“ izvodi: Mir sa Rumunjskom može izazvati samo odličan utisak. Okolnost, da nam se ne ustupa odmah cijela Dobrudža, mora se dobro razumjeti. Ta klauzula je primljena kod nas uz pristanak svih naših faktora, a ovo znači dobro garantiju za čuvanje naših narodnih interesa. Činjenica je, da je južna Dobrudža postala naša direktna svojina, a sjeverni dio ostaje za vrijeme u zajedničkom posjedu. Na čelu ovog kongominija stajaće opet Bugarska, koja ima najviše prava i leži najbliže Dobrudži. Ovo postepeno rješenje dobručkog pitanja izgleda zbog toga potrebno, što su sa Dobrudžom u vezi veoma zamršena trgovacko-ekonomski pitanja. Bugarska je veoma zadržljiva u zadovoljstvu, što je u Bukureštu postigla.

U „Mir“-u čitamo: Ovaj u Bugureštu potpisani mir znači za Bugarsku jednu odmaždu. Rumunjska je jedva mogla naučiti, da bi bilo korisnije, da su se male balkanske države za vremena postavile na osnovicu međusobnog sporazuma za rješavanje svojih spornih pitanja bez upletanja stranih država. Dobručko pitanje nije imalo konačno rješeno. Za ovo bluzrok mogao biti u turko-bugarskim odnosima. Ali ne radi se tu samo o turko-bugarskom pitanju, gdje bi Njemačka i Austro-Ugarska igrale rođendana. Dobrudža udova i deca Vojislava, Mirijevo; 8263 Nedeljković Živka udova i deca Nedeljković Randja udova i deca Vojislava, Mirijevo; 8262 Nedeljković Cveta udova i deca Ljubomira, Melenovića; 8264 Nedeljković Mirela udova i deca Ljubomira, Pinosava; 8269 Nešić Ljubica udova i deca Miloša, Železnik; 8032 Nešić Marija udova i deca Spasoja, Koračica; 8268 Nešić Milana porodica, Železnik; 8267 Nešić Marica udova i deca Milorada, Zuce; 8275 Nikiforović Živana porodica, Železnik; 8151 Nikodinović Ljubomira porodica, Stojnik; 8271 Nikolić Cveta udova i deca Ljubomira, Mirijevo; 8270 Nikolić Milenija udova i deca Živana, B. Potok; 8148 Nikolić Katarina Radivoja, Ropočev; 8149 Nikolić Sretena porodica, Koračica; 8147 Nikolić Stana udova i deca Dragutina, Nemenikuć; 8051 Nikolić Trivuna deca, Mirijevo; 8276 Nović Saveta udova i deca Lazar, Čukarica; 8150 Nikolić Trivuna porodica, Koračica.

Traže se

(Svjetak.)

Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji za Srbiju poziva niže imenovana lica da se javi radi primanja novca, ako su u Beogradu lično, inače da pošlu svoju tačnu adresu i oznake najbližu poštu koja prima novac uputnicom.

I zastupniku blagajnika Društva Crvenog Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji za Srbiju u Beogradu, g. dr. Marku T. Leku, prof., Dobračina ul. 16, svakog radnog dana od 2 i po do 4 i po sati poslije podne sa pozivom na broj, koji se pred svakim imenom nalazi:

N.

Broj 8233 Nedeljković-Matejić Anka udova i deca Blagoja, Zuce; 8144 Nedeljković Jelena udova i deca Milomir, Guberevac; 8143 Nedeljković Ljubomira porodica, Parcani; 8262 Nedeljković Randja udova i deca Vojislava, Mirijevo; 8263 Nedeljković Živka udova i deca Nedeljković Ljubomira, Stojnik; 8271 Nikolić Cveta udova i deca Ljubomira, Mirijevo; 8270 Nikolić Milenija udova i deca Živana, B. Potok; 8148 Nikolić Katarina Radivoja, Ropočev; 8149 Nikolić Sretena porodica, Koračica; 8147 Nikolić Stana udova i deca Dragutina, Nemenikuć; 8051 Nikolić Trivuna deca, Mirijevo; 8276 Nović Saveta udova i deca Lazar, Čukarica; 8150 Nikolić Trivuna porodica, Koračica.

O.

Broj 8153 Obradović Anka udova i deca Radisava, Pružatovac; 8277 Obradović Milica udova i deca Petra, Kneževac; 8152 Obradović Zagorka udova i deca Ilijе, Ropočev; 8154 Oketić Mileva udova i deca Vojina, Rogaća; 7942 Ostojić Kosara kćer Dimitrija.

stepeno al: stalno vene, njuju se od pre nekoliko godina počela da suši kćemena moždina. Našim bogatim novčanim izvješćima, koje su nam ostavili u nasleđe preminuli roditelji, pokušala sam da odmah u početku ugušim ovu opaku boljku. Konsultirala sam mnoge naše i strane lekare, ali do danas je sve ostalo uzaludno. Na sve preduzete protivnere rezultat je uvek bio negativan. Mladić stalno venu i vene i neće proći mnogo vremena a ja će se naći u svetu usamljena. Ipak mi to ne pada tako teško na srce, da po sredi nije jedna druga činjenica, koju prouzrokuje ova opaka bolja. Ja neću

Vijesti iz unutrašnjosti

Razbojstva.

Javljaju nam iz Novog Pazara: Noću između 18. i 19. aprila došli su k zakupniku Profiru Petroviću u Lukačevu, kod Požege, dva nepoznata naoružana turska vojnika. Oni su slijom otvorili štalu i odveli dva vola u vrijednosti od 3000 kruna.

Jedan od tih razbojnika mogao je imati 35 godina, boginjavna lica, plavih hrkova, u sivoj uniformi, turskom fesu, ruskom puškom i opasacem. Drugi, međutim, bio je takodje oružani Turčin, umotane glave, u gradjanskom odielu i bijelim arnautskim pantalonama i crnim srpskim kaputom.

Obadva razbojnika vezali su Profiru ruke crvenom tkanicom i odvukli ga oko 2000 koraka daleko u šumu. Onako vezan, htio je Profir razbojniciima oteti pušku, ali dobi na palcu desne ruke ubod.

Volovi su bili od 5 godina. Jedan, sive boje, nosio je br. 6107, a drugi žute boje, br. 6108.

Do sada se nije ušlo u trag ni lovima ni razbojniciima. Jedino su trgovci volova vodili kroz šumu putem, a onda kroz planinu u pravcu Tutina, no tu je trag i prestao. Vodi se dalje potjera.

Nekoliko dana poslije, 23. aprila, provalili su u kuću Mile Jovanoviću u Lukačevu 7 oružanih ljudi u arnautskom odielu, te oteče spomenutom seljaku K 5000.— u novčanicama od 10 kruna, 10 komada lira u zlatu i pola franka u zlatu. Osim toga su razbojnici zlostavljali ukućane. Kad su prodri u kuću, izjavili su Milu Jovanoviću, da znaju pouzданo, da on ima novca u zlatu, te zatražile, da im ga izda, ako hoće da ostane živ. Pošto se Mile opirao, udari ga jedan od razbojnika bajonetom u lijevu stranu grudi, a ženu i brata Miloša zlostavljali su batinama. Na to je Mile izdao novac. Tu se u gostima nalazila neka Jerina Mihajlović iz obližnjeg sela sa svojim trogodišnjim sinčićem, a razbojnici dočepaše ovo dvoje i odvukloše u pravcu prema šumi Turjak. Osim toga su naredili Jovanoviću, da poslije dva dana u tu šumu doneše 4000 kruna, inače će to ženu i dijete ubiti.

Doznavši za sve ovo, otišla je jedna patrola sutra dan oko podne u selo, no ni tu ni u spomenutoj šumi nije se razbojnici moglo ući u trag. Istom 25. aprila oko 11 sati dodjele petoriča oružanih ljudi, iz one razbojničke državnice, u kuću Profira Petrovića u Lukačevu. Odatve su upili dvije žene K Mil Jovanoviću sa nalogom, da odmah dodje i donese sobom učenu od K 4000.—, a onda 4 hilje i 4 oke sira, ako hoće da ona odvedena žena i njen sin ostanu živi.

Jovanović i njegova žena podioše na to sa one dvije žene u Profirovu kuću, te predadoše razbojniciima K 2000.—, koju su svotu dan prije pozajmili od svoga age, Mehmeda Mumidžića, u Novom Pazaru, kao i 4 oke sira. Razbojnici odvedoše sada Jovanovića i njegovu ženu u šumu, gdje mu predadoše odvedenu Jerinu sa njenim sinom, koje su međutim čuvala 2 razbojnika.

Za vrijeme, dok su one dvije žene bile kod Jovanovića, pokupiše u Profirovoj kući razbojnici 6 ženskih košulja, u vrijednosti od K 480.—, 2 oke pčelinjeg voska, u vrijednosti od K 60.—, 2 para vunenih muških čarapa, u vrijednosti od K 50.—, 2 para ženskih čarapa, u vrijednosti od K 40.— i K 105.— u gotovu.

Međutim, na putu u Profirovu kuću, javile su žene cijelu stvar nijesnoj strazi, koja je odmah obavijestila žandarmeriju u Novom Pazaru. No pred sveg traženja nijesu se razbojnici mogli naći. Potjera je nastavljena.

Pabirci

TRI RAZDOBLJA ČOVJEĆJEGA ŽIVOTA.

U nekoj staroj saskoj kronici sačuvana je legenda, koja na duhovit način priča o tome, kako je čovjeku opredijeljen njegov vijek.

Kada je vječni tvorac stvorio svijet i sve životinje, a na posljeku i čovjeka, tada pozva preda se čovjeka i životinje, u namjeri, da opredijeli svakome od njih, koliko će koje od njih živjeti na zemlji.

Najprije stupi pred tvorca čovjek, kome tvorac reče: „Ti čovječe budi car sve moje tvorevine. Tebe obdarujem ispravnim, ponositim i dostojanstvenim oblikom. Tebi dajem moć govora i mišljenja, ti ćeš gospodariti nad piticama u vazduhu, nad ribama u vodi, kao i nad svima ostalim stvarima, koje se nalaze pod zemljom i nad njom. Sve, što zemlja rodii, neka je tvoje, a tvoj vijek na zemlji neka traje trideset godina.“

Covjek stupi tužan i žalostan na stranu, a u sebi je ovako mislio: „šta mi hasni, što ću biti carem svemira i uživati u izobilju u dražestim tvorevima milosti i blagodati, kada će to moje uživanje biti kratka vijeka i trajati samo trideset godina.“

Tako je čovjek mislio u sebi i zavidio raznim životinjama, kojima je tvorac dugujeo duži vijek.

U to dodje red na magarca, kome

tvorac reče:

„Ti ćeš podnosiš samo muke i patnje, nosićeš tovare, a batine i nemilosrdni udarci — biće ti plaća i nagrađa; nikada nećeš imati mira ni počinka, a tvoj vijek traje pedeset godina“

Jedni magarac, kada to začu, poče plakati i ovako moliti tvorca: „Oh moćni i milostivi tvrčev, zar tako jadan i kukavan život da provodim, pa još mi tako dug vijek dosuduješ! Oh, smilju mi se pa mi bar za dvadeset godina skratiti vijek!“

Covjek, kome se dosudjeni mu vijek učinio prekratak, čim će ove magarceve rječi, stupi odmah pred tvorca sa molbom, da njemu pokloni ovih dvadeset godina, koje magarac odbija.

Tvorac se nasmija na to i usliša čovjekovo želju.

Medju tim dodje red na psa, kome tvorac reče: „ti ćeš svezan za lančevati kuću, ti ćeš paziti na najveće blago, koje će ti biti povjerenje. Ne smiješ nikome vjerovati, nego čim ti je šta sumnjivo, zalaj, a hrana će ti biti kosti, koje ćeš gledati. Tvoj vijek traje četrdeset godina.“

Na ove riječi snuždi se pas i stade moliti tvorca: „Smilju mi se, milostivi tvrčev, moj će život i onako biti jadan i kukavan, ja ču kuću čuvati, nad blagom vječito stražiti i gole kosti gledati, pa još da mi vijek traje četrdeset godina. Oh smanji mi vijek bar za dvadeset godina!“

A čovjek, željan dužeg vijeka, čuviš, šta pas moli, zamoli tvorca, da njemu pokloni ovih dvadeset godina, što ih pas neće.

Dobri se tvorac opet na to nasmija i ispunji želju čovjeku.

Tada dodje red na majmuna, kome tvorac reče:

„Ti ćeš imati oblik sličan čovjeku, hodačeš poguren, djeca će se s tobom igратi i ljudi će se s tobom zabavljati i s tobom šale provoditi. Tvoj vijek traje šezdeset godina.“

I majmum se snuždi, na ove riječi te zamoli tvorca, kada mu je dosudio tako bijedan život, da mu ga smanji bar za trideset godina.

A nezasitni čovjek, čim će majmuno molbu, odmah zamoli tvorca, da njemu pridoda i ovih trideset majmunovih godina. Milostivi tvorac ne htjede čovjeku odbiti molbu, već mu i ovu želju ispunji.

I tako živi čovjek prvih 30 godina, kao car svemira, bezbršno, u uživanju, nasladjivanju i najšljepšoj dobiti mladenačkoj. Od tridesete do pedesete godine muči se, mora gledati, da podmiri sve potrebe svoje i svoje porodice; valja mu mnogo teški životnu borbu podnijeti, mora mnoge gorke časove proživjeti, mnogo nestasiču prepatiti, dok zasluzi svoj svakdanji hibej. To su one magaregrave godine čovječjeg života. A kada čovjek jednom navrši pedeset godina, tada sjedi kod kuće, čuva ono malo uštade i ne miče se od toga, kada je za to svezan ili prikovan; ne vjeruje nikom živom, svaki mu se šušanj čini sumnjivim, a za se jedva pregori koji slab i mršav zalogaj. A prezivili će čovjek sedamdeset godina, tada ga pamet izda, postane matuh, ide poguren, djeca se s njime šale i sprudne zbijaju. Služi drugima u opste kao kakova igračka. To su onda majmunske godine čovječjeg života.

A. Grin:

DAN ODMAZDE

(Nastavak).

„Ta nije se valjda ništa desilo... Učinilo mi se maločas kao da je neko vršnuo,“ začu se iz njih dvoje piskavim glasom one hrome babe.

„Ah, ništa, ništa,“ prisebno će Stanhope, „gdjica. Dalton malo se bila uplašila, kada mi je htjela pokazati očev aparat. Gdjica i ja u ostalom se davno poznamo, kao što sad vidim.“

„E, pa to je lijepo, onda ćeće je možda bar moći malo i utješiti,“ odgovori baba prividno dobroćudnim tonom i opet izadije iz sobe.

Mary užduanu, „Uh, sreća što nije vidjela mašinu. Sjećam se, da se otac jedared-strašno naljutio kad je ona ušla u sobu, dok je ova zavjesa bila odgrnutu. On nikada nikom nije pokazivao ovu mašinu, a kada bi pogod stran bio u sobi, ja sam uvijek moralu paziti, da ne pridiće bliže mašini. Pa ja se i sama bojim od nje i sama izbjegavam, da joj prilazim. Neznam ni sada od kuda sam imala hrabrosti, da vam je pokažem.“

Stanhope je pošto poto htio još jednom da vidi mašinu, ali se nije usudio, da je moli, da još jednom odgrne zavjesu.

„Vi ste i sviješe dugo vremena živjeli sami sa svojim ocem“, reče joj on, „a to je uzrok vaše nervozne plašljivosti.“

„Možda je i tako kao što kažeš“, promislja ona i duboko se zamisli.

Stanhope nikako nije mogao skinuti oči sa nje, gledajući je gdje stoji pred njim u svojoj skromnoj haljinici. Neodoljivo ga je vezivala njeza cijela dražesna pojava, sredina između djetinjaste ljupkosti i ženskog dostojaštva, čisto bijelo čelo, uokvireno guštom, krovdržastom zlatnom kosom, blagi pogled njenih očiju, fini oblik nosa i ustiju, obli obrazi i brada, što je sve njenom licu davalо toliko otmjenni i umni izraz.

Ona kao da se u sebi nešto ločila.

„A jel-te molim vas, zašto ste me maločas pitali, da li je moj otac bio rošav po licu? Je li vami poznat kakav čovjek, koji je imao boginje?“

Stanhope porumeni. Ta kada je je bio potpuno zaboravio zašta je došao u ovu kuću. Mislio je samo još na nju i na njen teški položaj.

„Htio bih prvo znati, dali vi poznajete takvog čovjeka“, obazrivo će Stanhope.

„Ne poznajem, ali čim je moj otac bio otišao, došao je ovamo u sobu neki gospodin rošav po licu i pitao je za oca. Misliš sam, da ste vi možda šta čuli o tome i da ste predpostavili da je taj čovjek u kakvoj vezi sa mojim ocem?“

Te su ga riječi toliko iznenadile, da je Stanhope, samo teškom mukom sačuvao prisebnost.

„Imate pravo“, odgovori on drljavim glasom; a kako je inače izgleđao taj čovjek, možete li mi ga opisati?“

„Bio je vrlo krupan i plečat. Ali, pa što je imao strašne oči. Kad bi me pogledao, mislio bih, da će umrijeti od straha.“

„A je li odmah otišao, kada ste mu rekli da vam nema oca?“

„Otišao je, ali se prvo nekako obazre po cijeloj sobi, zatim je pogledao mene i nekako se ružno nasinjava.“

„A, velite, naišao je, čim je otac izšao iz kuće?“

„Tako je; kada sam bila izšla, nebilj li vidiela, kada će otac, pa sam se poslije vratila u kuću, već sam ga zatekla ovđe. Kod njega je bila gdjaja Brown, znate, ona baba, što ste ju maločas vidjeli.“

„To znači, da se on već nalazio u kući, kada je vaš otac tako iznenadno pobjegao? Možda —“ Stanhope prekide.

„Mislio se dali neće kod djevojke izazvati straha ili nepovjerenja. Zatim nastavi: „A jel vam rekao, da što pružite oču ili jeli rekao da će se vratiti?“

„Nije, samo se na samom pragu još jedanput zadražao i podrugljivo se nasinjava. Meni je njegova posjeta bila vrlo nepriyatna, pa kad vidje, da oca niko nema, počela sam se i plasti.“

„Nesmislite ni što ostati ovđe,“ živo joj upade u riječ Stanhope. „Nikada sebi nebili oprostio, kada bih vas ostavio ovđe samu u takom strahu, nego vi uzimate pa spakujte svoje najpotrebne stvari.“

Ona odmahnu glavom. „Nesmijem ja otici odavde,“ odgoviri ona tužnim i zabrinutim glasom. „Vam bih drage vojne rekla, zbog čega to, ali bi bilo vrlo opasno, kada bi još ko drugi što o tome saznao. Zar ne bismo mogli malo zatvoriti vrata?“

Stanhope pogleda u hodnik, ali ne spazi nikoga; vrata susjedne sobe bila su takodje otvorena. On ih zatvori tako, da su ostala samo sasvim malo odškrinuta. Zatim pogleda u Mary, ali ona kada da još nikako nije mogla da se riješi šta da radi.

„Ja sam i suviše mlađa i neiskusna,“ uzduhu ona. „Možda i činim nepravdu svome ocu, ako je još u životu, ali tek bojim se, da je onaj zagovorni čovjek krv njegovom nestanku. On se još jednom prilikom pojavit će u kući, pa — nego evo vam,“ reče ona od jednom odlučno, „uzmite

ovaj ključ, otvorite onaj kufer tamо i vidite šta ima unutra. Nemam povjerenja u Browna i njegovu ženu... pažnju za to vrijeme na vratima.“

Stanhope se stade u čudu pitati, što to opet znači, ali joj učini po vjerojatnosti. Odključa katanac na starinskom sanduku, pa kada je otklopio poklopac spazi grdinu neko staro odjelo, koje je uredno bilo složeno u sanduku. Mary mu dade znak rukom da izvadi odjelo, pa kada je to učinio, imao je šta vidjeti. Ispod onog odjela našao je nagomilan na nekom čaršavu grdan novac u zlatu, srebru i banknotama, kao i kuponе od hartija od vrednosti. Stanhope je uplašen opet vrati odjelo u sanduk, kao da se plaši, da će i sami zidovi izdati tu tajnu, i da će se nečije gramžljive ruke mašiti toga silnog blaga.

Razne vijesti

Rothschildovi golubi-listonoši.

Kako berza umije iskoristiti ratne dogadjaje, najbolje se vidi iz istorije bankarske kuće Rothschild. U Napoleonovoj vojski su redovno bili Rothschildovi izaslanici sa izvježbanim golubovima-pismonošama. Preko tih golubova dobijala je banka redovno odmaši vijesti o pobjedama ili porazima Napoleonovim. Ovo je utoliko bilo važnije, što je stanovništvo mnogo kasnije dobijalo vijesti, pa je Rothschild prema tome vršio svoje berzanske spekulacije. Kakav je bio ishod bitke kod Waterlooa, znala je Rothschildova banka u Londonu samo šest sati poslije bitke, a ministarstvo i stanovništvo dobijalo vijesti je iz istorije bankarske kuće Rothschild. U Napoleonovoj vojski su redovno bili Rothschildovi izaslanici sa izvježbanim golubovima-pismonošama. Preko tih

Školske knjige
za gimnaziju
mogu se poručiti u

KNJŽARI „NAPREDAK“
BEOGRAD, Knez Mihailova 9.

Dentist F. B. Brill

— Beograd. —
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)
„Amerik. specijalista“.

1044

Dr. A. Farkić

zavod za liječenje ledjenom vodom otvoren od 5. maja 1918. dnevno od 6 sati ujutru do 6 sati uveče.

1170-1

Kupovne i prodaje.

Tražim se 1 par

dobro očuvanih amova

obratiti se radnji Gjoke K. Va-
pljeviću, trg. Knez Mihailova
ulica 46. 36904 2

Prodaje se

brijačko oruđje i namještaj.

Teresa Rigo, Lomina ulica 18.
36956-2

↑ Kupujem dobro očuvana

plutroske čilimove

po dobra cijenu. Ponude slati
do 17. ov. mjes. Ejub Hadži
Sali, Grčka Kraljica, sba br. 5.
36955-2

Na prodaju

dva dobro očuvana šparata,
jedna tezga, i jedna polica ka-
nska ili dučanska. Upitati kod
Ml. Nikolić, Kralj Milanova
ulica br. 57. 36931-2

Čilimove pirotiske

kupujem i plaćam dobro. Moni
Levi, Knez Mihailova ulica 19
(Pasaz). 36909-2

Kupujem

stare knjige, biblioteke i knjiz-
nice po najboljoj cijeni. Anti-
čarnica S. Debeljević, Ma-
kedonska ulica 26. 36658-2

Goez Photo-Apparat 9×12

Patent Ausschuss-Verschluss
dobro očuvan na prodaju.
Upitati u Elektro-mehaničkoj
radionici Milutina S. Marko-
vića, Terazije br. 8, u dvo-
ristu. 1143-2

Jedan klavir (fligl)

prodaje se. Može se vidjeti
svakog danu između 4—5 ča-
sa, Kralja Aleksandra 88.
36944-2

Namještenja.

Traži se pisar.

Djak, koji ima lijep i čitak
rukops i zna pravilno pisaći
latincicom, neka se javi između
10—11 sati prije podne u Bran-
kovo ulicu br. 11. 36928-3

Park Hotel

potrebuje jednu spremnu ku-
haricu, jednu račnicu u kuhanju
i parakuvara. 36936-3

Mladja devojka

U momak traži se uz dobru
hranu i platu za kućevni posao.

Javiti se u radnji kod Hugo
Felicia, Knez Mihailova ul. 30.

36958-3

Traže se

dobru kuharicu i ženu

za sav kućevni posao — no
da zna i kuvari — u reone i
za nabavke namirnica ne mo-
rajući, plata porez hrane i
stana dobra. Javiti se u apo-
teci u Bitoljskoj ulici 2.
36971-3

Činovnik

30 god. star, sa trg. maturom
vjest hrvatsko-srpskom, nje-
mačkom i madžarskom jezikom,
štampan bankovnim i trgovackim
poslovima (bilanciranju), traži
mjesto u jednom bankovnom
ili trgovackom poduzeću. Vojne
dužnosti kao invalid potpuno
riješen. Ponude na upravu ovog
lista pod „Činovnik 959“ do
konca ovoga mjeseca. 36828-3

Tražim po mogućnosti

Jačeg dečka

ili mladog momka za radnju
i kućevni posao. Upitati kod
Rudolfa Feldmanns, Vuka Kar-
adića ulica 8. 36922-3

Služavku

po mogućnosti mladu, za sav
kućevni posao kod dvije osobe
tražim, plata mijesечно do 50
kruna sa stanom i hranom. Upitati
u radnji K. Feldmann, Vuka Kar-
adića ulica 8. 36922-3

Stariju ženu

tražim za domaćicu, koja hoće
da živi na poljskom imanju
blizu Beograda. Za adresu upi-
tati administraciju lista pod
znakom „Vrljedna 965“. 36872-3

Tražim

nefeliću ili učitelju

sa znanjem francuskog i nje-
mačkog jezika. Za adresu upi-
tati u administraciju lista pod
znakom „D. T. 966“. 36873-3

Poibračna je žena

za sav kućevni posao, a treba
da je vlačna i kuhanja. Stupiti
može odmah. Javiti se Drogovi-
ći Mihailović, Kolarčeva 8.
36941-8

Tražim

berberskog momka.

Može stupiti odmah. Za po-
godbu obratiti se u radnji An-
geline Barjatarović, Nemanjinja
ulica 3. 36969-3

Potrebna je

jedna devojka,

vična knjigovodstvu. Plata do-
bra. Obratiti se „Hotel Park“
od 2—4, soba br. 12. 36968-3

Tražim gospodju

za konverzaciju francuskog i
njemačkog jezika. Za adresu
upitati u administraciju lista pod
znakom „V. V. 977“. 36967-3

Stanovi.

Izdaje se

soba za same.

Upitati u Smiljanicevoj ulici 5.
36939-4

Izdaje se

ljepo namještena soba za ot-
menog samca. Upitati kod Ml.
Nikolić, Kralj Milanova 57.
36982-4

Razno.

Traži se

pianino u načinu.

Ponude stati administraciju li-
sta pod znakom „Planin 979“. 36977-5

Korespondencija.

Jeremija Miklić, trgovac Iz Kra-
jevaca, mol. svakoga, kome bi
šta bila poznata o Valmirs Ab-
duliju, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-
ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi
šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.

Molim izjavite me, kome bi

šta bila poznata o Valmirs Ab-

durli, djaku gimnazije iz Niša i
Svetozaru Illicu, narednik bol-

ničar moravske divizije, da ga
izjaviti, za šta će ujvjet biti
blagodaran. A-3077-8

Jovanu Premoviću, Geneva.